

Stínící technika s vlastní intuicí

Jedním ze základních úkolů každého architekta je práce se světlem. A obecně platí – čím více ho do interiéru vpustí, tím pro lidskou psychiku lépe. Přesto však nastanou i chvíle, kdy je třeba před nežádoucími vlivy slunečních paprsků ochránit zrak i domov. Žádný dům, který má svým obyvatelům zaručit příjemné vnitřní klima, se proto neobejde bez stínící techniky.

Jedním z efektivních, a současně nejjednodušších způsobů, jak účinně pracovat se světlem a zároveň ovlivňovat hospodárnost rodinného domu, je využití stínící techniky. V mnohých domácnostech sice tvoří standardní součást vybavení, avšak její potenciál není zcela vyčerpán. A je to pochopitelné. Uživatel totiž nereaguje (a ani nemůže reagovat) na měnící se povětrnostní podmínky dostatečně flexibilně. Stavebníci často investují do nákladných solárních kolektorů, tepelných čerpadel a jiných zařízení, aby snížili energetickou náročnost stavby, přitom zásadní podíl na úsporách může mít právě stínící technika, která je mistrem v práci se sluneční energií. Stačí ji pouze uvést do pohybu pomocí motorizace, případně ještě plně automatizovat a doplnit nejrůznějšími čidly, která se už o maximální účinek clon v návaznosti na aktuální stav počasí postarají. Příjemnou změnu nakonec pocítí také samotní uživatelé domu v podobě nezvyklého pohodlí.

Zachytit paprsky včas

Za nejúčinnější typ stínící techniky lze považovat nejrůznější exteriérová zařízení. Na rozdíl od interiérových clon totiž zadržují sluneční záření již vně objektu, čímž zabraňují přehřátí okenní výplně a následně interiéru. Aby byl účinek venkovních rolet a žaluzií co největší, vyplatí se uvažovat o vhodném typu již ve fázi projektování domu. Současné trendy v architektuře vzývají jednoduchost, čistotu stylu a kladou důraz na detail. Mnoho architektů si proto oblíbilo hliníkové a dřevěné venkovní žaluzie, které se stávají výraznou součástí fasád moderních domů vyznačujících se větší

mírou prosklení. Ať už hliníkové lamely technicistního vzezření, nebo elegantní dřevěné žaluzie – oba typy jsou vhodné pro zastínění velkých ploch. Největší předností žaluzií je možnost přesné regulace prosvětlení interiéru – od úplného zatemnění až po příjemnou atmosféru lehkého stínu. Pokud hledáme vysoce účinný druh stínící techniky se zárukou stoprocentního zastínění, a který současně dům ochrání před vniknutím nezanedbatelných hostů, pak ideální řešení představují exteriérové rolety s možností montáže na rám okna, do otvoru či na fasádu. Oproti žaluziím mají také výraznější tepelně izolační vlastnosti a díky eliminaci tepelných mostů budou zdrojem ještě většího úsporu energie. Ve srovnání s žaluziemi navíc tlumí hluk (u dřevěných snížení o 7 – 16 dB). Exteriérové rolety výborně chrání před povětrnostními vlivy, dokonale střeží soukromí a v případě jejich nevyužití nijak neruší. Box totiž nezasahuje do světlosti okna. Nově vyráběné typy ze dřeva mají vynikající termoregulaci (snížení tepelných ztrát o více než 40 procent). Neodpovídá-li našim představám ani jeden z typů exteriérových clon, slunečním paprskům se lze bránit také pomocí takzvaných screenových rolet, které filtrují ostré sluneční světlo. To následně v interiéru působí přirozeně a nedochází k přehřívání prostor. Skelné vlákno potažené PVC v různých odstínech zajistí potřebné soukromí, ovšem ne na úkor výhledu ven. Přestože se jedná o lehký materiál, je velmi pevný a vytváří tak dokonalou ochranu proti UV záření, které je známým nepřítelem veškerého interiérového vybavení včetně záclon a podlahových krytin. Pro nebezpečí poškození vlivem silného větru se doporučuje instalace větrného čidla, které ihned zareaguje na zesilující se vítr, roletu stáhne a zabrání tak zbytečným škodám.

Minimální námaha, maximální účinek

Veškerá výše uvedená zařízení od libovolných výrobců může investor jednoduše motorizovat či automatizovat a získat tak řadu výhod, mezi něž nepatří nejen zvýšený komfort. Manuální ovládání je namáhavé jak pro členy domácnosti, kteří jej obsluhují (zejména u četnějšího prosklení fasády), tak pro samotný mechanismus zařízení. Plynulý chod snižuje namáhání zámek lamel u rolety, díky větrným čidlům pak lze předejít namáhání nejen screenových rolet, ale i venkovních žaluzií.

Do zcela jiné dimenze posune stínící techniku automatizace, ucelený řídicí systém, který reaguje pomocí speciálních slunečních, větrných, teplotních a srážkových čidel na povětrnostní podmínky. Například zařízení animeo Solo od společnosti Somfy podle aktuální situace nastaví motorem poháněné prvky sluneční ochrany do optimální polohy. Clona se tak zcela automaticky přizpůsobuje počasí. V zimě je dokonce možné aktivovat funkci "udržování tepla", která zajistí, aby se po setmění stáhly prvky protisluneční ochrany tak, aby byla zesílena tepelná izolace okna a snížily se tepelné ztráty. Naopak během dne umožní funkce "vyhřívání sluncem" využít energii slunce k ohřevu interiéru. Obě funkce tak výrazně snižují náklady na vytápění budovy, ale také její osvětlení, které systém sám optimalizuje. Ovládání animeo Solo je navíc jednoduché a umožňuje řídit i několik zón a zařízení současně (včetně garážových vrat, markýz, ventilačních oken atd.). Aby systém maximálně vyhověl individuálním požadavkům, umožňuje navíc ukládání a vyvolávání oblíbené polohy stínící techniky pomocí tlačítka „my“. Součástí zařízení je také vstup pro požární alarm či volně programovatelný časovač pro každou zónu.

Obr. 1 Venkovní roleta poháněná pohonem. Pohon je umístěn v hřídeli, na kterou se navíjí roleta. Je trvale připojen na rozvod síťového napětí 230 V. Povelý jsou přenášeny bezdrátově pomocí dálkových ovladačů nebo automatických vysílačů (spínací hodiny, sluneční automatika...). Roletové pohony zvýší bezpečnost domu, protože pohon s vhodným příslušenstvím zabrání násilnému otevření rolety. Použití pohonu významně prodlouží životnost rolet, díky plynulému pohybu rolety.

Na prahu zahrady

Dům, u kterého nechybí terasa, si v době parných letních dní žádá účinnou ochranu před ostrými slunečními paprsky. Tradiční volba - slunečník sice rychle a poměrně účinně tuto záležitost vyřeší, nečiní tak však zcela spolehlivě a bez naší asistence. Mnohem efektivnější a pro celkové vzezření domu také slušivější bude

instalace markýzy navržené na míru konkrétnímu domu. Protože pořízení markýzy není zanedbatelnou položkou v rozpočtu, je žádoucí, aby nám její konstrukce i ostatní prvky sloužily co nejdéle. Životnost markýzy neovlivňuje pouze typ použité látky, nebo druh mechanismu, ale především kvalitní pohon. Moderní pohony jsou navrženy tak, aby k prodloužení životnosti co nejvíce přispěly. K hlavním funkcím zařízení patří například automatické zastavení ihned po uzavření kazety a následné povolení látky. Dojde-li při zavírání k zablokování markýzy, ihned zasáhne detekční jednotka, která motor zastaví. Vybavení markýzy automatizovaným systémem je sice určitým nadstandardem, na druhou stranu však skýtá možnost ovládat markýzu i v době naší nepřítomnosti, což zvyšuje její efektivitu. Například přes poledne, kdy je intenzita slunečního svitu nejvyšší, tráví většina z nás v zaměstnání mimo domov. Po návratu nás pak může překvapit nepřijemně vyhřátý interiér. A přitom není nic jednoduššího, než opatřit systém markýz například slunečním čidlem. To je navíc bezúdržbové, energii mu totiž dodává akumulátor, který je dobíjen právě slunečním svitem. Strach o markýzu v případě změny povětrnostních podmínek není v tomto případě na místě, neboť sluneční čidlo v kombinaci s čidlem větrným (nebo bezdrátovým ořesovým) dokáže markýzu v případě náhlého silného větru opět bezpečně skrýt do kazety.

Obr. 2 Markýza poháněná pohonem. Markýzu je možné jednoduše ovládat pomocí dálkového ovladače.

Rolety, žaluzie, plisé a spol.

Přestože by se zdálo, že pro práci se sluneční energií a denním světlem nemá exteriérová stínící technika konkurenci, také její interiérová podoba má svou nezastupitelnou roli. Ne všude a za všech okolností je totiž možné venkovní žaluzie nebo rolety aplikovat. Své místo budou mít interiérové clony i tam, kde je vyžadována mnohem flexibilnější regulace světla, než jakou exteriérové typy stínění umožňují. Možností pro práci se slunečními paprsky v interiéru je mnoho. Vzhledem k tomu, že v interiéru není třeba řešit odolnost proti působení povětrnostních podmínek, nabízejí se celá řada desénových i materiálových řešení. Evergreenem jsou horizontální žaluzie, které si získaly přízeň statisíců domácností pro svou finanční dostupnost, jednoduchou a rychlou montáž i možnost plynulé regulace světla. Hlavní konstrukční materiál – hliník s různou povrchovou úpravou – předurčuje použití tohoto typu clony kdekoliv v domě včetně koupelen, což například není možné u většiny vertikálních žaluzií, jejichž obliba za poslední roky výrazně stoupla. Lamely vertikálních žaluzií, které se nejčastěji vyrábějí z polyesteru, bavlny, sklotextilu i exotických dřevin jsou kromě účinné clony také elegantním doplňkem interiéru. Pro snížení tepelných zisků v místnosti je navíc možné zvolit speciální lamely s napařeným hliníkem. K oživení či doplnění dané místnosti výborně poslouží textilní rolety nebo také plisé. Jejich instalace i ovládání je velmi snadné, mají nízkou hmotnost a díky své variabilitě mohou chránit okno téměř jakéhokoli tvaru. Vnitřní látkové rolety jsou navíjeny na hliníkovou hřídel, která je uchycena v konzolách zakotvených do zasklívacích lišt okenního rámu, nebo v zasklívací liště, díky níž není nutné nijak zasahovat do okenního rámu. Aktuální trendy hlásají také návrat římských rolet a plisé. Římské rolety jsou ideální alternativou k dekorování

moderního i klasického interiéru, navíc existují varianty i pro šikmé, střešní nebo stropní stínění. Jejich největší výhodou je extrémní rozměr, který umožňuje zastínit v jednom kuse prosklenou plochu o rozloze až 10 m². Plísé zaujme svou originální podobou, která je výsledkem pravidelně skládané látky – stoprocentního polyesteru.

Interiérové clony jako žaluzie nebo římské rolety lze ovládat a řídit pomocí elektromotoru. V nabídce trhu je možné najít řešení pro každou aplikaci. Například bateriové pohony umožní využít motorové ovládání clony i v případech, kde to dosud nebylo možné. Rádi byste opticky rozdělili už zařízený a obývaný prostor? Bojíte se nepořádku nebo poškození už hotových omítek či obkladů během pokládky přívodních kabelů k dodatečně umístěné cloně? Pokud použijete bateriové pohony, můžete na své obavy v klidu zapomenout. Pohon je umístěn přímo v poháněné cloně a baterie je nenápadně připevněna k zadní straně montážního profilu clony. Žádné kabely, žádný nepořádek, žádné poškození interiéru.

Motorizace v interiéru

Pohotově regulovat stínění v každé místnosti po celý den, aby zde bylo uchováno příznivé klima, není pravděpodobně v silách žádného pracujícího člověka. Teprve s motorovým pohonem a dálkovým ovládáním se interiérové stínící prvky stanou běžnou a skutečně používanou součástí domu. Jediným stiskem tlačítka bude možné žaluzie nebo rolety spustit, vytáhnout nebo uvést do oblíbené mezipolohy. Pomocí ovládacího kolečka dálkových ovladačů bude možné v okamžiku nastavit požadovanou intenzitu osvětlení. Nejen po dobu nepřítomnosti lze clony ovládat pomocí

bezdrátových slunečních čidel. Například čidlo Sunis Indoor reaguje na úroveň slunečního svitu dopadajícího do místnosti a chrání ji před přehříváním, čidlo Thermosunis zase slouží pro solární vytápění – pokud je teplota v místnosti nižší než nastavená, funkce sluneční automatiky je blokována a slunce pomáhá s vytápěním prostoru.

Čidla se upevňují pomocí „přisavky“ na okenní sklo, parapet, nebo nábytek. Interiérové clony lze ovládat zcela, anebo jen částečně pomocí pohonu (například stahování a vytahování žaluzií zůstává manuální, naklápění lamel je motorizované). Volbou kompletní motorizace zmizí z interiéru nepraktické řetízky a šňůrky. Pohon změní a uloží do paměti výkon potřebný pro pohyb clony po celé její dráze a v běžném provozu pak vyvíjí pouze nezbytně nutnou sílu, což opět prodlouží životnost. Pohony se plně přizpůsobí danému typu žaluzie nebo rolety (rozevírání ze strany i ze středu u vertikálních žaluzií, pouze boční u textilních rolet apod.). Vybrané typy mají odhlučňovou konstrukci, a tak se hodí i do tichého prostředí. Přijímač dálkového ovládání je umístěn v montážním profilu clony, u látkových prvků může být přímo součástí pohonu či být instalován vně interiérového zastínění.

Dálkový ovladač umožňuje ovládat veškerou stínící techniku centrálně. Pouhým stisknutím tlačítka na dálkovém ovladači z kteréhokoliv místa v domě lze rychle a jednoduše manipulovat s předokenními roletami, venkovními zalužemi, garážovými vraty, vjezdovou bránou, markýzou či dokonce osvětlením. Ovladač se navíc stane ozdobou každého interiéru. Nový, nadčasový design zaručí, že zařízení padne do každého interiéru. Kromě designu nabídne ovladače pohodlné a příjemné ovládání, a to díky měkkým, zaobleným hranám a speciálně navrženým tlačítkům. Pro nenápadné uchycení na zeď poslouží stejně elegantní nástěnný držák.

Text a foto: Somfy, spol. s r. o.